

Carrer de la Vall

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-est del terme de Gaià
Emplaçament	Pista asfaltada entre Galera i la zona de Vall de Vilaramó. 700 m al sud de la cruïlla amb Vall de V.
Alçada:	573
Coordenades:	
Latitud:	41.95599
Longitud:	1.94323
UTM Est (X):	412420
UTM Nord (Y):	4645430

Classificació

Número de fitxa	08090 - 120
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Teulada i estructures interiors parcialment esfondrades. Estat d'abandó
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08089A006000050000YB
Fitxes associades:	
<u>Font del Carrer de la Vall</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 03/07/2018 - 02:00

Descripció

Petit nucli que forma un carrer o raval pagès amb quatre cases, actualment en estat d'abandó, gairebé en ruïna. Es troba emplaçat dins la propietat del mas de la Vall de Vilaramó, en un altiplà sobre la vall formada pel torrent de cal Cisteller i prop del camí que va cap al mas principal. El nom tradicional de les quatre cases (de dreta a esquerra) és cal Patafi, cal Patafi-2, cal Ramon i cal Músic. Consta d'una sola edificació, de planta rectangular i amb planta baixa més un pis i golfes. Les quatre cases estan adossades entre mitgeres, i totes segueixen un model o tipologia idèntica, molt representativa d'una casa pagesa popular de finals del segle XIX. Les façanes principals, perfectament alineades, estan encarades cap a migdia. Enfront tenen una extensa esplanada o era. La composició de les façanes és totalment regular i s'estructura en base a dos eixos d'obertures per a cada casa. A l'esquerra hi ha el portal, rematat amb arc escarser i, al damunt, un balconet. Els murs són de maçoneria, a pedra vista, i totes les obertures són emmarcades amb maó. Excepte cal Patafi, que té dos ampits de finestra de pedra. La façana posterior de l'edificació és lleugerament més irregular (en un cas hi ha una comuna adossada), però segueix una forma semblant en les diferents cases. A pocs metres, cada casa tenia al seu darrera uns coberts, que ara es troben en ruïna.

A l'interior les diferents cases també segueixen un esquema molt similar, però no idèntic. Als baixos solen tenir un estable i una llar de foc, que es troba sempre a la dreta. Al primer pis hi ha la part residencial. Cal dir que les dues cases de cal Patafi estan comunicades interiorment. La última casa (cal Músic) és la que ha sofert més reformes en els darrers anys. En aquest cas s'ha refet el mur lateral (a ponent) amb maó. Uns 50 m al nord, al costat del camí, hi ha la instal·lació d'una antiga bàscula, amb la plataforma corresponent per a pesar els camions i una petita cabina de control, obrada amb maó.

En general, el Carrer de la Vall constitueix un exemple interessant d'establiment pagès molt característic de la segona meitat del segle XIX. Amb el valor afegit que ha conservat la tipologia i els volums originaris, pràcticament sense modificacions posteriors.

Observacions:

Informació oral facilitada per Montserrat Vall de Vilaramó

Història

Originàriament aquest lloc s'anomenava la Coma de Santa Margarita. Les cases es van començar a construir a l'últim quart del segle XIX. Primer s'hauria construït isolada la casa anomenada cal Patafi (la de la dreta). Després s'hi van afegir de cop les altres tres: cal Patafi-2, cal Ramon i cal Músic (BADIA, 2016: 199). Les cases es troben en la propietat de la Vall de Vilaramó, que és el gran mas d'aquesta zona, d'aquí el nom de Carrer de la Vall. Els habitants de les cases eren parcers que conreaven les terres d'aquest mas com i residien a les cases com a masovers. Aquest raval va estar habitat fins els volts de 1950, quan es va intensificar el procés de despoblament de les zones rurals. En els darrers anys hi vivien tres famílies, entre elles la de Francisco Riera (a cal Patafi).

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 199.
IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm. 43.1, 43.2, 43.3, 43.4.

